

Centrul pentru Jurnalism Independent - www.cji.ro

Raport de activitate - 2013

Despre CJI

Centrul pentru Jurnalism Independent este o organizație non-guvernamentală, non-profit care acționează pentru profesionalizarea presei prin păstrarea standardelor jurnalistice și prin dezvoltarea unui mediu echilibrat, onest și responsabil în mass-media.

Centrul pentru Jurnalism Independent militează pentru apărarea libertății de expresie ca drept fundamental al omului și condiție obligatorie a oricărei democrații.

Centrul pentru Jurnalism Independent contribuie la facilitarea dialogului social prin susținerea schimbărilor democratice, prin responsabilizarea factorilor de decizie și prin încurajarea participării active a cetățeanului.

Valorile Centrului pentru Jurnalism Independent

Interesul public

Libertatea de exprimare

Responsabilitatea

Transparența

Profesionalismul

Diversitatea

Ce face CJI:

Proiectele Centrului pentru Jurnalism Independent abordează: libertatea de expresie, liberul acces la informațiile de interes public, etica jurnalistică, profesionalizarea jurnaliștilor și consolidarea formelor asociative ale profesioniștilor de media, eliminarea cenzurii financiare din presă, promovarea presei ca serviciu de interes public, transparența surselor de finanțare ale mass media, etc.

Centrul pentru Jurnalism Independent oferă instruire și asistență profesională jurnaliștilor și organizațiilor de presă din România, organizează cursuri, seminarii, dezbateri, mese rotunde. Peste 10.000 de persoane au beneficiat de cursuri de la înființarea CJI-ului, în 1994.

I. PROGRAME

❖ Cazuistica libertății de expresie în jurisprudența românească – iulie – decembrie 2013

Proiectul și-a propus să contribuie la realizarea justului echilibru între libertatea presei și responsabilitatea mass-media, între capacitatea presei de a monitoriza democrația fără a se transforma, prin încălcările propriilor reguli, în instrument de intimidare sau de hărțuire, și posibilitatea celor lezați de a se apăra în justiție. CJI a coordonat o **colecție de articole de lege referitoare la libertatea de exprimare**, precum și o **colecție de studii de caz** despre jurisprudența curților românești pe această temă, cu accent pe hotărârile care privesc relația dintre jurnaliști și autoritățile publice. Colecția conține articole de lege, studii de caz și documente cu valoare normativă și este disponibilă [aici](#).

Proiectul a inclus și **întâlniri cu jurnaliști și decidenți** – magistrați sau autorități de reglementare – care au abordat modul în care jurisprudența românească recentă asigură echilibrul între libertatea de expresie și dreptul la demnitate al persoanelor. În urma acestor întâlniri s-a dezvoltat și **un set de recomandări** privind justa asigurare a protecției demnității umane în condițiile respectării și promovării libertății de exprimare, în contextul evoluțiilor tehnologice.

Proiectul a fost realizat cu sprijinul financiar al Fondului pentru Inovare Civică, program finanțat de Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe, sponsorizat de Raiffeisen Bank, administrat de Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile.

Trust for Civil Society
in Central & Eastern Europe

❖ Monitorizarea cheltuielilor cu publicitatea din proiectele europene – experiența României – octombrie 2013 – august 2014

Centrul pentru Jurnalism Independent își propune îmbunătățirea monitorizării bugetelor de publicitate și vizibilitate ale proiectelor finanțate cu fonduri europene. CJI va elabora o metodologie de monitorizare care va îngloba experiența în domeniu a principalilor actori interesați: autoritățile care administrează fonduri europene, mass-media, autorități anti-fraudă, organizații ale societății civile. Ea va permite un control lesnicios asupra legalității și oportunității cheltuirii acestor linii bugetare obligatorii în orice proiect european.

Metodologia astfel dezvoltată va fi aplicată la monitorizarea unor proiecte europene derulate în anul 2012, în România, Macedonia și Republica Moldova. La finalul proiectului, experții vor compara rezultatele și vor face un schimb de experiență pentru perfectarea metodologiei și a aplicării ei curente.

Acest program este susținut de Uniunea Europeană prin programul Hercule II (2007 – 2013), implementat de Comisia Europeană. Programul a fost creat cu scopul de a promova activități

menite să combată fraudă ce afectează interesele economice ale UE, cum ar fi contrabanda cu țigări sau produsele falsificate. (Pentru mai multe informații accesați:

http://ec.europa.eu/anti_fraud/about-us/funding/index_en.htm). Conținutul acestui anunț reflectă opinia autorului, iar Comisia Europeană (OLAF) nu este responsabilă pentru modul în care informația ar putea fi utilizată.

❖ **Parteneriatul pentru o Guvernare Deschisă pe agenda publică – octombrie 2013 – mai 2014**

Proiectul stimulează aplicarea în România a principiilor *Parteneriatului pentru o Guvernare Deschisă (Open Government Partnership/OGP)*, prin creșterea nivelului de informare al jurnaliștilor și viitorilor jurnaliști, pentru o mai bună monitorizare a respectării de către autoritățile românești – centrale și locale – a angajamentelor asumate prin acest parteneriat. De asemenea, proiectul dorește stimularea folosirii informațiilor publice disponibile de către beneficiari (mass-media, comunitățile de afaceri, organizațiile societății civile etc).

Proiectul include întâlniri cu jurnaliști din media locale, studenți și reprezentanți ai mediului de afaceri sau ai ONG-urilor, în care vor fi prezentate: parteneriatul, angajamentele asumate de România, exemple de bune practici, precum și instrumente simple, dar eficiente pentru a monitoriza gradul de acces și de folosire a informațiilor publice disponibile publicului. Întâlnirile vor avea loc în Galați, Iași, Botoșani, Târgu Mureș, Timișoara și Craiova.

Proiectul *Parteneriatul pentru o Guvernare Deschisă pe agenda publică* este finanțat de **Ambasada Statelor Unite la București**, prin programul Small Grants, și de **IFEX**.

❖ **Drepturi și responsabilități pe Internet – mai 2012 – aprilie 2013**

Proiectul și-a propus să aducă în atenția publicului drepturile digitale și modul în care libertatea de expresie este protejată pe Internet. În egală măsură și-a propus să sporească implicarea tinerilor în activități de *advocacy* și dezbateri publice, folosind atât noile tehnologii, cât și mijloacele tradiționale.

Proiectul – ce s-a desfășurat în 10 orașe: Baia Mare, Botoșani, Brașov, Brăila-Galați, Craiova, Deva, Iași, Slobozia, Tg. Mureș și București – a inclus cursuri destinate diverselor categorii de public interesate de libertatea de expresie și noile tehnologii – elevi de liceu, studenți, tineri artiști. Un grup aparte l-au reprezentat jurnaliștii, care au fost familiarizați cu ultimele inițiative legislative în domeniu și încurajați să facă din tema libertății de exprimare și a responsabilității pe care aceasta o presupune o permanență a materialelor lor.

Echipa de proiect a oferit participanților informații despre modul în care libertatea de expresie este protejată prin intermediul noilor tehnologii. De asemenea, experții CJL au transmis, folosind social media, din Parlament și de la alte evenimente, informații pe teme relevante pentru libertatea de expresie în era digitală.

Programul Digital Rights and Wrongs a fost susținut financiar de Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe.

❖ Bursele Rosalynn Carter pentru jurnalism pe probleme de sănătate mintală, ediția 2013 - 2014

Pentru al șaptelea an consecutiv, CJI a fost partenerul local al Centrului Carter din SUA, inițiatorul acestui program ce-și propune să reducă stigmatizarea și discriminarea persoanelor care suferă de boli mintale, precum și să contribuie la eliminarea informației incorecte sau bazate pe stereotipuri. Anual doi jurnaliști români beneficiază de burse, pe durata unui an calendaristic, ce le permit elaborarea unui proiect jurnalistic (investigație, reportaj, proiect multimedia etc).

Elena Stancu (redactor șef-adjunct la *Marie Claire*) și **Cosmin Bumbuț** (fotograf free lance) sunt câștigătorii Burselor Rosalynn Carter pentru jurnalism pe probleme de sănătate mintală, ediția 2013-2014. Proiectul lor va analiza efectele șocului post-traumatic asupra copiilor care sunt victime ale violenței domestice. Aceste burse sunt acordate de Centrul Carter din SUA. Centrul pentru Jurnalism Independent este partenerul local în acest program și coordonează activitatea bursierilor români.

Mai multe informații despre actualii și foștii bursieri sunt disponibile la www.cartercenter.org.

❖ Media Sustainability Index

Foto: Viața Liberă, Galați

Din 2001 CJI este coordonatorul local al acestui document elaborat de către International Research & Exchanges Board (IREX) în cooperare cu United States Agency for International Development (USAID). Scopul programului este de a oferi o analiză detaliată a situației presei în 80 de țări. În decembrie 2013, peste 15 jurnaliști, reprezentanți ai instituțiilor statului, ai unor asociații și organizații de presă s-au reunit într-un focus grup ale cărui concluzii vor fi incluse în Raportul pe 2014.

(<http://www.irex.org/resource/romania-media-sustainability-index-msi>)

❖ Romii – acasă în Europa, noiembrie 2012 – octombrie 2014

Programul *Romii – acasă în Europa* își propune să aducă în atenția publicului problemele cu care se confruntă romii în Europa, în încercarea de a combate discriminarea și de a favoriza incluziunea socială a acestei etnii. În continuarea celor două ediții de succes ale programului *Colorful but Colorblind*, (2010, 2011), la care au participat cincizeci de jurnaliști - în mare parte de etnie romă, acest program reunește șapte organizații de media, de învățământ sau care promovează drepturile romilor, din Bulgaria, Cehia, România, Slovacia, Ungaria și din Statele Unite ale Americii. Unul din scopurile principale ale proiectului este realizarea unui documentar de televiziune. Proiectul – cu o

durată de doi ani – pune accent pe utilizarea tehnicilor multimedia și pe îmbunătățirea cunoștințelor profesionale ale jurnaliștilor în vederea combaterii prejudecăților și stereotipurilor.

Principalele activități din primul an de proiect au inclus: o sesiune de pregătire la București și Praga, pregătirea materialului/documentarea și realizarea filmului.

Proiectul este implementat de **Transitions (TOL)** - organizație de media cu sediul la Praga – în cooperare cu **Center for Independent Journalism** (Budapesta), **Media Development Center** (Sofia), **Romea** (Praga), **Memo98** (Bratislava), **Centrul pentru Jurnalism Independent** (București) și the **School of Communication** (University of Miami).

Proiectul este co-finanțat de Comisia Europeană prin Programul *Drepturi Fundamentale și Cetățenie*.

❖ **No privacy for public money – iulie 2012 – mai 2013**

Proiectul a avut drept scop creșterea capacității presei de a trata problemele ce țin de buna guvernare, cu accent pe respectarea legislației referitoare la achizițiile publice, în vederea utilizării responsabile și transparente a banului public. Jurnaliștii au învățat să monitorizeze activitatea autorităților locale, utilizând instrumentele puse la dispoziție de legile transparenței. Nu în ultimul rând, a fost creată o rețea de jurnaliști pentru care CJJI asigură constant informații relevante despre noi inițiative legislative în domeniu.

Proiectul a fost susținut de **Ambasada SUA** la București.

❖ **South East European Partnership for Media Development, 2013-2017**

Centrul pentru Jurnalism Independent (România) este coordonatorul internațional al acestui proiect menit să contribuie la creșterea capacității organizațiilor de media de a aborda probleme precum condițiile de muncă ale jurnaliștilor, îmbunătățirea pregătirii lor profesionale și a atitudinii față de activitatea de *advocacy* sau față de promovare a competențelor media (media literacy). În egală măsură, proiectul își propune să ofere informații și să genereze dezbateri despre libertatea de expresie în general, și libertatea presei, în special, contribuind la creșterea participării civice.

SEE Partnership for Media Development este implementat de un consorțiu de organizații de media din **Albania, Bosnia-Herțegovina, Macedonia, Muntenegru, Serbia, Bulgaria și România**. Nu în ultimul rând, proiectul implică și profesioniști de media din Turcia și Kosovo.

Principalele teme abordate sunt: **condițiile de muncă ale jurnaliștilor, educația media** (atât pentru jurnaliști, cât și pentru marele public) și **libertatea de expresie**.

Proiectul este co-finanțat de Comisia Europeană, prin programul Civil Society Facility, Media Freedom and Accountability, EuropeAid/134613/C/ACT/MULTI

Membri rețelei SEENPM care participă la proiect: Albanian Media Institute, Mediacenter for Media and Civil Society Development

(Bosnia și Herțegovina), Media Initiatives – Association for Media Development and Promotion of Professional Journalism (Bosnia și Herțegovina), Macedonian Institute for Media (Macedonia), Montenegro Media Institute (Muntenegru), Media Center (Serbia), Media and Reform Centre Nis (Serbia), Media Development Center (Bulgaria).

II. Alte activități:

Advocacy: CJI desfășoară o intensă activitate de *advocacy*. Temele abordate includ:

libertatea de expresie, legislația care vizează presa, transparența și responsabilitatea instituțiilor publice, achizițiile publice, buna guvernare (inclusiv problemele de etică a bunei guvernări), educația (accesul la educație, educația civică, etica în mediul academic).

CJI este preocupat și de problema accesului la sănătate și felul în care aceasta este reflectată de presă, de reglementarea Internetului și a comunicării electronice. CJI este membru al *Alianței România Curată* – o alianță informală a mai multor organizații neguvernamentale care promovează buna guvernare, pe al cărei website sunt disponibile materiale ce monitorizează activitatea autorităților publice.

Împreună cu Active Watch – Agenția de Monitorizare a Presei, CJI coordonează activitatea Convenției Organizațiilor de Media (COM) ce reunește peste 20 de organizații și asociații de media din întreaga țară.

Alături de alte organizații neguvernamentale, CJI a reacționat ori de câte ori drepturile și libertățile fundamentale au fost încălcate sau amenințate. Secțiunea dedicată activității de [Advocacy](#) pe site-ul Centrului pentru Jurnalism Independent – ilustrează detaliat luările de poziție ale organizației în decursul anului 2012.

Consultanță. În 2013 CJI a oferit consultanță pentru:

- **jurnaliști și organizații de media pe probleme de conținut:** CJI a oferit frecvent consultanță în probleme de conținut (inclusiv în probleme legate de conținutul online) și a acționat ca ombudsman în probleme de etică (protecția

minorilor, prezumția de nevinovăție, etc) pentru publicații precum: *Gazeta de Sud*, *Monitorul de Botoșani*. *Hunedoarea.ro*.

- **jurnaliști și organizații de media pe probleme juridice:** CIJ a continuat să ofere consultanță cu privire la noua legislație sau la protecția jurnaliștilor, ajutându-i pe jurnaliști să găsească sprijinul necesar, explicându-le care le sunt drepturile și căile de acțiune.

Rețele sociale: Pagina de Facebook – ce numără peste 5000 membri - a intensificat prezența online a CJI-ului. La aceasta se adaugă pagina de web și newsletter-ul (aproximativ 400 abonați).

EVENIMENTE

❖ Premiul Cetățeanului European - 2013

Ioana Avădani, directorul executiv al Centrului pentru Jurnalism Independent, a primit titlul de Cetățean European al anului 2013, acordat de Parlamentul European. În acest an, Cancelaria Premiului Cetățeanului European a decis ca toate cele trei nominalizări din România să fie declarate câștigătoare, acordând această distincție doamnelor Ioana Avădani, directoarea Centrului pentru Jurnalism Independent, și

Elena Nistor și domnului Valeriu Nicolae, fondatorul și președintele Centrului de Politici pentru Romi și Minorități. Doamna Ioana Avădani, director executiv al Centrului Român pentru Jurnalism Independent, a fost propusă de doamna deputat Renate Weber (ALDE), pentru eforturile domniei sale de profesionalizare a reprezentanților mass media din România, de promovare a transparenței instituționale, precum și pentru activitatea sa de promovare a independenței presei și protecție a drepturilor jurnaliștilor.

Anual, Parlamentul European acordă Premiul Cetățeanului European, o distincție oferită cetățenilor sau organizațiilor europene care au demonstrat calități sau activități excepționale puse în slujba interesului comun european.

Din 2008, Premiul a fost acordat cetățenilor sau organizațiilor care au contribuit la promovarea unei mai bune înțelegeri reciproce și integrare mai puternică între cetățenii europeni sau care au facilitat cooperarea trans-națională în cadrul Uniunii Europene. În luna iunie 2013, se vor selecta laureații la nivel european la nivelul Parlamentului European dintre nominalizările la nivel național.

Mai multe informații sunt disponibile [aici](#).

❖ Premiul de excelență pentru proiecte media în domeniul sănătății

În cadrul primei ediții a [Galei Premiilor MedicalManager](#), CJI a primit un premiu de excelență pentru numeroasele proiecte dedicate promovării jurnalismului de sănătate. Accesul la sănătate în comunitățile de romi, Bursele Carter pentru jurnalism pe probleme de sănătate mintală sau Jurnalismul de sănătate în Europa sunt doar câteva din programele derulate de CJI în acest domeniu.

Evenimentul a fost organizat de *Oameni și Companii* și portalul național *MedicalManager.ro*, care și-a propus să evidențieze eforturile și profesionalismul principalilor actori ai sistemului medical, public și privat. Evenimentul s-a bucurat de prezența a peste 120 de persoane, nume marcante din domeniu, dar și reprezentanți ai mediului de afaceri. Au fost acordate 20 de premii, care au fost stabilite în urma contabilizării voturilor înregistrate pe portalul *MedicalManager.ro* timp de 30 de zile.

❖ Ziua Internațională a Drepturilor Omului, 10 decembrie

Cu ocazia Zilei Internaționale a Drepturilor Omului – 10 decembrie – Centrul pentru Jurnalism Independent (CJI), Centrul Euroregional pentru Inițiative Publice (ECPI) și Societatea pentru Educație Contraceptivă și Sexuală (SECS), cu sprijinul ambasadei Olandei la București, au organizat o conferință de presă pentru a aduce în discuție drepturile sexuale și reproductive ca drepturi ale omului. Au participat: Ambasadorul Olandei Matthijs van Bonzel, Iustina Ionescu, avocată de drepturile omului (ECPI), Ioana Avădani, director executiv (Centrul pentru Jurnalism Independent), Dr. Borbala Koo, director executiv (Societatea de Educație Contraceptivă și Sexuală).

În aceeași zi, în Cadrul Forumului ONG, CJI a organizat un atelier cu tema **Drepturile sexuale și reproductive, drepturi ale tuturor!**. Discuțiile s-au axat pe recomandările internaționale acceptate de România în contextul drepturilor sexuale și reproductive. De asemenea, a fost prezentat website-ul www.drepturisexuale.ro.

Evenimentul a fost susținut de Ambasada Olandei.

Kingdom of the Netherlands

BUGET

În anul 2013 bugetul Centrului pentru Jurnalism Independent a fost de 707 577, 20 lei. Principalele surse de finanțare: FDSC – Fondul de Inovare Civică, Comisia Europeană, OLAF, Open Society Foundations, US Embassy, IFEX, IREX, Carter Center, etc